

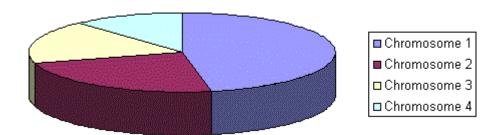

Генетични алгоритми. Кръстосване и мутации. Сиво кодиране. Пример с Ханойските кули

При скицирането на GA, хромозомите се избират от популацията за кръстосване. Проблема е в това как да бъдат подбрани тези хромозоми. Съгласно еволюционната теория на Дарвин най-добрите т рябва да оцелеят и да създадат ново потомство. Има много методи за избор на най-добрите хромозоми, примерно селекция по кръгова рулетка, селекция на Boltzman, състезателна селекция, селекция по ранг, селекция на устойчивите състояния и някои други.

Селекция по Кръгова Рулетка

Родителите се избират според тяхната жизнеспособност. Колкото подобри са хромозомите, толкова по-добър шанс имат да бъдат избрани. Представете си колело на рулетка където са поставени всички хромозоми от популацията, всеки има собствено място с г олемина съответна на функцията му за жизнеспособност, както на следната фигура.

Тогава топчето се хвърля и избира хромозома. Хромозома с поголяма жизнеспособност ще бъде избирана повече пъти.

Това може да бъде симулирано чрез следния алгоритъм.

-- <u>www.eufunds.bg</u> ------

- 1. [Сума] Изчислява се сумата от жизнезпособността на всички хромозоми в популацията сума S.
- 2. **[Избор]** Генериране на случайно число в интервала (0,S) r.
- 3. **[Цикъл]** Обхожда се популацията и се сумира жизнеспособностите θ сума s. Когато сумата s е по голяма от r, се спира и се връща хромозомата която се разглежда в момента.

Разбира се, стъпка 1 се извършва само веднъж за всяка популация.

Селекция по Ранг

Предишния метод за селекция ще има проблем когато жизнеспособността се различава много. Примерно, ако жизнеспособността на най-добрата хромозома е 90% от цялата кръгова рулетка тогава останалите хромозоми ще имат много малки шансове да бъдат избрани.

Селекцията по ранг първо подрежда популацията и тогава всяка хромозома получава жизнеспособност спрямо тази подредба. Най-лошата ще има жизнеспособност 1, втората ложа 2 т.н. и най-добрата ще има жизнеспособност N (броя на хромозомите в популацията).

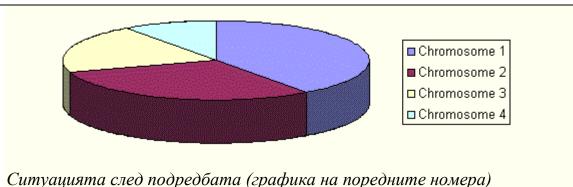
На следващата фигура може да се види, как се променя ситуацията след промяна жизнеспособността при пореден номер.

Проект BG05M2OP001-2.016-0003, Модернизация на Национален военен университет "В. Левски" - гр. Велико Търново и Софийски университет "Св. Климент Охридски" - гр. София, в професионално направление 5.3 Компютърна и комуникационна техника", финансиран от Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж", съфинансирана от Европейския съюз чрез

След всичко това хромозомите имат шанс да бъдат избрани. Но този метод може да доведе до бавна сходимост, защото най-добрите хромозоми не се различават толкова много от останалите.

Селекция на Устойчивите-Състояние

Това не е особен метод за избор на родители. Основната идея на тази селекция е че голяма част от хромозомите би трябвало да оцелеят до следващото поколени.

GA тогава работи по следния начин. Във всяко поколение се избират няколко (добри - с висока жизнеспособност) хромозоми за създаването на новото потомство. След това няколко (лоши - с ниска жизнеспособност) хромозоми се премахват и новото потомство се пос тавя на тяхно място. Останалата част от популацията оцелява и в новото поколение.

Прехвърляне

Идеята на прехвърлянето бе представена вече. Когато се създава нова популация чрез кръстосване и мутация, има голям шанс, да бъде изгубена най-добрата хромозома.

Прехвърляне е името на метод, който първо копира най-добрата хромозома (или няколко най-добри хромозоми) в новата популация. Останалите се формират по класическия начин. Прехвърлянето може много бързо да увеличи изпълнението на GA, защото предпазва загуб ата най-доброто открито решение.

----- <u>www.eufunds.bg</u> ------

Кръстосването и мутацията са двете основни операции на GA. Изпълнението на GA много зависи от тях. Типа и изпълнението на операциите зависи от кодирането и от проблема също.

Двоично Кодиране

Кръстосване

Единична точка на кръстосване - избира се една точка на кръстосване, двоичния низ от началото на хромозомата до точката на кръстосване е копие от единия родител, останалата е копие от втория родител

11001011+11011111 = 11001111

Кръстосване в две точки - избирате се две точки на кръстосване, двоичния низ от началото на хромозомата до първата точка на кръстосване е копие от първия родител, частта от първата точка на кръстосване до втората точка на кръстосване е копие от втория родител и останалото е копие от първия родител

11001011 + 110111111 = 11011111

Еднородно кръстосване - битове произволно се копират от първия и от втория родител

11001011 + 11011101 = 11011111

Аритметично кръстосване - някоя аритметична операция се извършва за получаване на новото потомство

$$11001011 + 110111111 = 11001001 \text{ (AND)}$$

Мутация

Инвертиране на бит - избрания бит се инвертира

Кодиране на Пермутации

--- www.eufunds.bg ------

Проект BG05M2OP001-2.016-0003"Модернизация на Национален военен университет "В. Левски" - гр. Велико Търново и Софийски университет "Св. Климент Охридски" - гр. София, в професионално направление 5.3 Компютърна и комуникационна техника", финансиран от Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж", съфинансирана от Европейския съюз чрез

Кръстосване

Кръстосване в една точка - избира се една точка на кръстосване, one crossover point is selected, до тази точка пермутацията се копира от първия родител, след това втория родител се сканира и ако номерата все още не са потомството се добавят

Забележка: има повече начини за представяне останалото след точката на кръстосване

$$(123456789) + (453689721) = (123456897)$$

Мутация

Смяна на реда - два числа се избират и се разменят

$$(1 2 3 4 5 6 8 9 7) \Rightarrow (1 8 3 4 5 6 2 9 7)$$

Кодиране по Стойност

Кръстосване

Всички кръстосвания от двоично кодиране може да бъдат използвани

Мутация

Добавяне на малки числа (за кодиране на реални стойности) - към избраната стойност се добавя (или изважда) малко число

$$(1.29 \ 5.68 \ 2.86 \ 4.11 \ 5.55) => (1.29 \ 5.68 \ 2.73 \ 4.22 \ 5.55)$$

Кодиране в Дърво

Кръстосване

Кръстосване на дърво - и в двата родителя се избира една точка на кръстосване, родителите се разделят в тази точка на кръстосване и си разменят частта под точката за кръстосване за да представят новото потомство

Двоично Кодиране

-- <u>www.eufunds.bg</u> ------

Проект BG05M2OP001-2.016-0003, Модернизация на Национален военен университет "В. Левски" - гр. Велико Търново и Софийски университет "Св. Климент Охридски" - гр. София, в професионално направление 5.3 Компютърна и комуникационна техника", финансиран от Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж", съфинансирана от Европейския съюз чрез

Кръстосване

Единична точка на кръстосване - избира се една точка на кръстосване, двоичния низ от началото на хромозомата до точката на кръстосване е копие от единия родител, останалата е копие от втория родител

11001011+11011111 = 11001111

Кръстосване в две точки - избирате се две точки на кръстосване, двоичния низ от началото на хромозомата до първата точка на кръстосване е копие от първия родител, частта от първата точка на кръстосване до втората точка на кръстосване е копие от втория родител и останалото е копие от първия родител

11001011 + 110111111 = 11011111

Еднородно кръстосване - битове произволно се копират от първия и от втория родител

11001011 + 11011101 = 11011111

Аритметично кръстосване - някоя аритметична операция се извършва за получаване на новото потомство

$$11001011 + 110111111 = 11001001 \text{ (AND)}$$

Мутация

Инвертиране на бит - избрания бит се инвертира

1**1**001001 => 1**0**001001

Кодиране на Пермутации

Кръстосване

Кръстосване в една точка - избира се една точка на кръстосване, one crossover point is selected, до тази точка пермутацията се копира от първия

родител, след това втория родител се сканира и ако номерата все още не са в потомството се добавят

Забележка: има повече начини за представяне останалото след точката на кръстосване

$$(123456789) + (453689721) = (123456897)$$

Мутация

Смяна на реда - два числа се избират и се разменят

$$(1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 8\ 9\ 7) \Longrightarrow (1\ 8\ 3\ 4\ 5\ 6\ 2\ 9\ 7)$$

Кодиране по Стойност

Кръстосване

Всички кръстосвания от двоично кодиране може да бъдат използвани

Мутация

Добавяне на малки числа (за кодиране на реални стойности) - към избраната стойност се добавя (или изважда) малко число

$$(1.29 \ 5.68 \ 2.86 \ 4.11 \ 5.55) => (1.29 \ 5.68 \ 2.73 \ 4.22 \ 5.55)$$

Кодиране в Дърво

Кръстосване

Кръстосване на дърво - и в двата родителя се избира една точка на кръстосване, родителите се разделят в тази точка на кръстосване и си разменят частта под точката за кръстосване за да представят новото потомство

Двоично Кодиране

Кръстосване

Проект BG05M2OP001-2.016-0003, Модернизация на Национален военен университет "В. Левски" - гр. Велико Търново и Софийски университет "Св. Климент Охридски" - гр. София, в професионално направление 5.3 Компютърна и комуникационна техника", финансиран от Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж", съфинансирана от Европейския съюз чрез

Единична точка на кръстосване - избира се една точка на кръстосване, двоичния низ от началото на хромозомата до точката на кръстосване е копие от единия родител, останалата е копие от втория родител

11001011+11011111 = 11001111

Кръстосване в две точки - избирате се две точки на кръстосване, двоичния низ от началото на хромозомата до първата точка на кръстосване е копие от първия родител, частта от първата точка на кръстосване до втората точка на кръстосване е копие от втория родител и останалото е копие от първия родител

11001011 + 110111111 = 11011111

Еднородно кръстосване - битове произволно се копират от първия и от втория родител

11001011 + 11011101 = 11011111

Аритметично кръстосване - някоя аритметична операция се извършва за получаване на новото потомство

$$11001011 + 110111111 = 11001001 \text{ (AND)}$$

Мутация

Инвертиране на бит - избрания бит се инвертира

1**1**001001 => 1**0**001001

Кодиране на Пермутации

Кръстосване

Кръстосване в една точка - избира се една точка на кръстосване, one crossover point is selected, до тази точка пермутацията се копира от първия родител, след това втория родител се сканира и ако номерата все още не са в потомството се добавят

(123456789) + (453689721) = (123456897)

Проект BG05M2OP001-2.016-0003"Модернизация на Национален военен университет "В. Левски" - гр. Велико Търново и Софийски университет "Св. Климент Охридски" - гр. София, в професионално направление 5.3 Компютърна и комуникационна техника", финансиран от Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж", съфинансирана от Европейския съюз чрез

Мутация

Смяна на реда - два числа се избират и се разменят

(1 2 3 4 5 6 8 9 7) => (1 8 3 4 5 6 2 9 7)

Кодиране по Стойност

Кръстосване

Всички кръстосвания от двоично кодиране може да бъдат използвани

Мутация

Добавяне на малки числа (за кодиране на реални стойности) - към избраната стойност се добавя (или изважда) малко число

 $(1.29 \ 5.68 \$ **2.86 \ 4.11 \ 5.55) => (1.29 \ 5.68 \ 2.73 \ 4.22 \ 5.55)**

Кодиране в Дърво

Кръстосване

Кръстосване на дърво - и в двата родителя се избира една точка на кръстосване, родителите се разделят в тази точка на кръстосване и си разменят частта под точката за кръстосване за да представят новото потомство

Мутация

Смяна номера на операция - избраните възли се сменят

Мутация

Смяна номера на операция - избраните възли се сменят

Мутация

Смяна номера на операция - избраните възли се сменят

-- <u>www.eufunds.bg</u> ------

https://www.obitko.com/tutorials/genetic-algorithms/bulgarian/crossover-mutation.php